

Аналіз роботи Центру за 2022 рік

У напрямку створення оптимальних умов для удосконалення професійної компетентності педагогів та розвитку їх творчої ініціативи, забезпечення професійної підтримки освітян в умовах реалізації завдань Нової української школи та впровадження Державних стандартів загальної середньої освіти працівниками центру протягом 2022 року проведено низку інформаційно-просвітницьких заходів з трансформування перспективного педагогічного досвіду щодо побудови й реалізації ефективних навчальних стратегій та застосування інноваційних технологічних підходів до моделювання освітнього процесу.

Інтерактивні методи консультування, модерації та тьюторингу в роботі працівників центру було спрямовано на удосконалення професійної компетентності управлінських кадрів шкіл щодо менеджменту освітніх процесів у контекстному полі НУШ, на розвиток компетенцій педагога у відповідності до визначених професійних стандартів, на забезпечення ефективного та якісного консультативного супроводу освітнього процесу за різними формами здобуття освіти та формування позитивного іміджу педагога через конкурсну, проєктну та суспільно-громадську діяльність освітян.

У напрямку створення єдиної динамічної цілісної системи надання послуг з метою максимального задоволення потреб педагогічних працівників громади продовжено роботу Школи технологічної майстерності «Навички педагога ХХІ ст.» та креатив-студії «Реалізація НЗЛ у процесі викладання базових дисциплін», впроваджено тематичні модулі з формування оцінювання та реалізації STEM-освітньої моделі.

З метою надання допомоги керівникам закладів дошкільної освіти з актуальних питань організації управлінської діяльності в умовах реформних змін на засадах інноваційної активності, співпраці, партнерства та вільного вибору було проведено коворкінги з нормативно-правового забезпечення діяльності ЗДО, обговорення процедури планування та визнання результатів підвищення кваліфікації освітян, питань професійного розвитку педагогів та шляхів оновлення розвивального середовища.

У ході січневого управлінського кластеру «Прийняття управлінських рішень з урахуванням змін нормативно-правового поля освітньої галузі» розглянуто нормативно-правове забезпечення, порядок та умови проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа». Фахівцями КУ«ЦПРПП» окреслено спрямованість комплексу супервізійних заходів на професійний розвиток та подолання фахових утруднень освітян, визначено зміст супервізійного циклу, алгоритм організації процедури та особливості

надання звітності за результатами її проведення. Відзначено можливість осмислення педагогом за допомогою супервізора власної практики та спрямування зусиль на її покращення.

Мотивуюча взаємодія консультантів КУ«ЦПРПП» та учасників коучинг-студії учителів української мови та літератури, яка відповідно до плану роботи Центру професійного розвитку працювала 05.01.2022 на базі Опорного закладу загальної середньої освіти, забезпечила оптимальні умови використання внутрішніх резервів та реалізації особистісного потенціалу освітян для досягнення позитивних змін та забезпечення професійного розвитку. Представлені у ході заходу педагогічні ідеї та знахідки збагатили вчителів досвідом та надихнули на пошук та практичне застосування нових підходів до моделювання освітнього процесу, сприяли здійсненню змін у сприйнятті та оцінці педагогічних явищ та формуванню прагнень винаходити нове, думати не так, як раніше, пропонувати ефективні освітні моделі та продуктивні рішення.

Поточний рік реформаційних освітніх змін визначив у якості пріоритетного напрямку роботи Центру підготовку педагогічних працівників до впровадження Державного стандарту базової середньої освіти в 5 класах Нової української школи. В умовах воєнного стану та дистанційного формату консалтингового супроводу й професійної підтримки освітян працівниками центру створено та розміщено на сайті установи Мережевий інформаційно-методичний ресурс, що містить нормативно-правові документи щодо впровадження реформи НУШ в базовій школі, онлайн-підручники нового покоління, методичні путівники та поради для вчителів. Знайомить з інноваційними підходами та практиками інклюзивного та дистанційного навчання, рекомендує проєктні ідеї та висвітлює технологічні особливості сучасного уроку.

З огляду на оптимальність застосування саме проєктних технологічних підходів на етапі переходу основної школи до нового типу навчання, фахівцями Центру підготовлено інформаційні матеріали щодо специфіки проєктного процесу в НУШ та рекомендовано до впровадження проєкти, які пов'яжуть навчання з реальною життєвою практикою та збагатять досвід учнів.

За результатами роботи віртуальної студії «Реалізація наскрізних змістових ліній у освітньому процесі» презентовано напрацювання педагогічних працівників закладів освіти міста щодо прийомів та форм роботи, визначення навчальних завдань та створення ситуації, що сприятимуть формуванню цілісного світогляду учнів та вміння практично застосовувати отримані знання в різноманітних життєвих ситуаціях.

Протягом підготовчого періоду до впровадження реформи в 5 класах Нової української школи працівниками Центру на офіційному сайті установи та сторінці КУ «ЦППП» у соціальній мережі системно надавалась інформація про тематичні й проблемні вебінари та конференції для вчителів НУШ, висвітлювались нормативно-правові документи та методичні рекомендації МОНУ з організації освітнього процесу та викладання шкільних предметів, презентувалася навчально-методична література та зразки календарно-тематичного планування.

Напередодні нового навчального року заступники директорів шкіл з НВР та керівники міських предметних комісій 29.08.2022 взяли участь в управлінсько-педагогічному апгрейді «Державний стандарт базової середньої освіти: практичні аспекти впровадження», проведеному з метою визначення пріоритетних напрямків реалізації Концепції Нової української школи в умовах освітнянського сьогодення, розгляду практичних аспектів упровадження нових Державних стандартів освіти й організації освітнього процесу в 5 класах НУШ.

Учасникам заходу презентовано роботу Центру з інформаційної підтримки педагогічних працівників щодо роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти та забезпечення консультативного, тьюторського й фасилітаційного супроводу педагогів. Обговорено питання підвищення кваліфікації вчителів та педагогічної інтернатури. Розглянуто структуру й технологічні аспекти сучасного уроку в контекстному полі НУШ та визначено компетентнісний потенціал проєктних технологій. Представлено матеріали інформаційно-методичного репозитарію та віртуальної майстерні з проблемних питань організації роботи за новим Державним стандартом базової освіти та проєктні напрацювання освітян міста.

Учителі закладів освіти, які розпочали у поточному навчальному році роботу за новим Державним стандартом базової середньої освіти, 27.09.2022 р. у форматі онлайн-майстерні креативних рішень долучилися до обговорення специфіки впровадження елементів STEM-освіти та застосування проєктних технологічних підходів до навчання учнів 5-их класів НУШ. Учасниками заходу визначено доцільність застосування проєктних технологій, що ґрунтуються на інтеграції навчального змісту, реалізації діяльнісного підходу, упровадженні дослідницьких та пошукових методів та залученні особистісного досвіду учнів, як інструменту забезпечення компетенізації освіти та формування цілісного світогляду сучасної молоді. Консультантами центру презентовано проєктні ідеї колег, пропоновано орієнтовну структуру опису проєктного процесу, наголошено на необхідності

здійснення синхронізації змісту навчальних предметів та формуванні команди педагогів-консультантів для забезпечення ефективності реалізації STEM-проектних рішень, рекомендовано до застосування сервіси щодо забезпечення групової взаємодії та зворотного зв'язку учасників проектного процесу, що протікає в дистанційному форматі.

У форматі круглого столу, що відбувся 10 листопада 2022 року відповідно до плану роботи КУ «ЦПРПП», вчителі суспільних дисциплін закладів освіти обговорили актуальні проблеми формування громадянської відповідальності учнівської молоді як запоруки розвитку громадянського суспільства. Педагоги презентували ефективні форми та прийоми роботи, спрямовані на формування громадянського та державницького світогляду особистості, розглянули особливості організації освітнього процесу, що забезпечують умови навчання через здобуття досвіду та формування в учнів почуття особистої відповідальності за долю держави й збереження та примноження демократичних цінностей. Особливу увагу було приділено використанню фактів та реалій українського сьогодення як засобу формування усвідомленої потреби молоді щодо активної громадської участі в суспільному житті.

Значну увагу працівниками Центру було приділено учасникам конкурсів фахової майстерності освітян.

Так з метою формування професійної компетентності педпрацівників – учасників I етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2022» щодо моделювання освітньої взаємодії вчителя та учня за умови віддаленого контакту фахівцями КУ «ЦПРПП» проведено навчально-консультативні практикуми з розробки технологічної карти уроку та визначення особливостей педагогічного проектування освітнього процесу на основі застосування компетентнісного та інтегрованого підходів до навчання.

Надано консультативну допомогу педагогам з підготовки до фахового тестування, проведення методичного практикуму, розробки освітніх проєктів і створення презентаційних матеріалів з досвіду роботи та представлення власних педагогічних ідей. Проведено низку тематичних практикумів з технології проведення майстер-класів та використання інфографіки в освітньому процесі.

Свідченням результативності та якості консалтингового супроводу учасників конкурсів фахової майстерності є перемоги та здобутки освітян міста. Так учитель біології ЗЗСО I-II ступенів-ліцею «Гармонія» Ярослава Смикова посіла перше місце в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року - 2022» у номінації «Біологія» та взяла участь у II етапі конкурсних випробувань.

За підтримки працівників Центру освіти міста здобули першість у фахових професійних конкурсах обласного рівня «Створи шедевр», «Майстер слова», «Окрилений філолог», у Web-вітрині «Поруч з генієм».

Працівниками Центру здійснювалася інформаційно-консалтингова підтримка процесу проходження **сертифікації** вчителями початкових класів закладів освіти міста. На вебсайті установи та сторінці в соціальній мережі розміщувалася інформація щодо термінів і умов реєстрації учасників процедури та висвітлювалися результати процесу, до якого цьогооріч було залучено 2-х педагогів. Проведено співбесіди з керівниками закладів освіти щодо залучення освітян до участі в зовнішньому оцінюванні рівня їх професійної компетентності з метою матеріального заохочення вчителів з високим рівнем фахової майстерності та поширення перспективного досвіду.

Протягом року забезпечувався системний консалтинговий супровід педагогів закладів дошкільної освіти, які представляли свій досвід роботи та методичні напрацювання учасникам VIII Конгресу освітян «Нова українська школа на Донеччині: п'ята сходинка, безпека та інновації» та Форуму «Пізнаємо Донеччину разом», брали участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання науки, освіти та технологій», Всеукраїнських науково-практичних конференціях «Рівні серед рівних. Інноваційні підходи до навчання з особливими освітніми потребами», «Інноваційні практики наукової освіти», «Системи управління освітою під час воєнного стану та перспективи оновлення освіти в повоєнну добу. Дошкільна освіта: виклики сьогодення та перспективи відновлення у повоєнний період" та «Готовність дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи».

Працівниками центру надавалась інформаційно-консультативна підтримка учасникам експериментального та проєктних процесів, спрямованих на впровадження програми соціальної та фінансової освіти «Афлатот» та медіаосвітніх компонентів у вітчизняну педагогічну практику.

У напрямку забезпечення безперервної освіти як передумови професійного вдосконалення освітян педагогів закладів дошкільної освіти було залучено до участі в проєктних ініціативах «Сучасне дошкілля під крилами захисту», «Сприяння освіті» (згідно з Меморандумом про взаєморозуміння між Міністерством освіти та науки України і компанією LEGO Foundation), «Спільно 2» (Юнісеф Україна та ГО «Донецька обласна організація Всеукраїнської організації Союз осіб з інвалідністю України»).

З метою створення оптимальних соціально-психологічних умов для професійного розвитку педагогічних працівників, охорони психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу та методичного супроводу роботи

практичних психологів, соціальних педагогів міста психологом КУ «ЦПРПП» було забезпечено супровід роботи предметно-методичних комісій фахівців психологічної служби закладів загальної середньої освіти та професійної спільноти соціальних педагогів.

За умов кризової воєнної, соціально-політичної, гуманітарної ситуації в країні в якості пріоритетної в роботі психологічної служби було визначено проблему кваліфікованої психологічної та соціально-педагогічної підтримки дітей та дорослих, пошуку фахівцями психологічної служби міста шляхів подолання стресового стану та зменшення негативного впливу травмуючих факторів.

Робота психолога Комунальної установи «ЦПРПП» здійснювалася за напрямками навчання та психологічної підтримки фахівців психологічної служби, індивідуальної та групової підтримки педагогічних працівників та надання консультативних і просвітницьких послуг іншим категоріям населення.

Послідовно формувався досвід психологічного онлайн-супроводу учасників освітнього процесу з проблемних питань профілактики насильства, попередження торгівлі людьми, інтеграції в нові освітні та соціальні умови, подолання негативних переживань та профілактики конфліктних ситуацій.

Для фахівців психологічної служби було проведено навчальні практикуми «Екстрена психологічна допомога» та тренінги «Практичні аспекти психологічної самодопомоги в екстрених ситуаціях». Учасники заходів поглибили свої знання щодо стресу, психологічної травми та їх впливу на людину. Визначилися з ознаками стресу у дітей і дорослих та потребами людини, яка пережила екстремальну ситуацію. Отримали чіткий протокол дій під час надання першої психологічної допомоги та алгоритм спілкування з людьми в різних гострих стресових станах. Відпрацювали вправи на стабілізацію, заземлення та пошук ресурсів.

Під час супервізійних зустрічей фахівцями психологічної служби обговорено актуальні питання щодо надання першої психологічної допомоги людям, які опинилися в екстреній ситуації, та проблемні аспекти практичної роботи, що потребували нестандартних підходів до вирішення. Було визначено особливості роботи з людьми та родинами, що зазнали втрат. Самі спеціалісти, які теж працювали у надзвичайних умовах, отримали психологічну підтримку колег та практичні рекомендації щодо стабілізації власного емоційного стану.

Було проведено низку семінарських занять «Виклики дистанційної роботи з дітьми та освітянами міста в умовах війни». Обговорено такі питання, як турбота про власну безпеку та безпеку клієнта, організація

роботи з учасниками освітнього процесу в умовах війни, попередження та профілактика насильства, булінгу та торгівлі людьми, допомога випускникам у підготовці до проходження мультипредметного тесту та вступу до закладів системи вищої освіти.

Для підтримки наймолодших учасників освітнього процесу було організовано роботу творчої групи дошкільних психологів у напрямку розробки відеозанять для малечі «Квіткові казки». Підготовлений членами групи відеоматеріал щодо різноманітних емоцій сприятиме навчанню дошкільників розуміння власних почуттів, розвитку емпатії, уяви та дрібної моторики.

З метою подолання негативних наслідків стресових ситуацій у педагогічних працівників та збагачення власного досвіду методами та прийомами стабілізації психологічного стану було проведено практикуми щодо самодопомоги в екстремальних ситуаціях, заняття з нейрографіки «Я і мої відчуття» та ресурсні зустрічі «Долаймо стрес разом» і «Мій перший крок на шляху до себе».

Освітняни, працівники ЦПРПП та відділу освіти отримали практичні поради щодо саморегуляції емоційного стану, зняття нервово-психічної напруги й подолання панічної атаки та нормалізації життя в умовах стресу й паніки, викликаних воєнним станом. Засвоєні учасниками дихальні вправи, техніки ефективного м'язового розслаблення, простукування позитивних точок, способи візуалізації сприяли зниженню перенапруження, відновленню сил, встановленню контролю над емоціями та підсиленню мобілізаційних ресурсів організму.

Практикою засвідчено ефективність ресурсних зустрічей як форми психологічної підтримки, під час яких учасники, спираючись на власний потенціал, успішно корегували негативні думки та емоційний стан, критично оцінювали та аналізували ситуацію, отримували підтримку колег та знаходили відповіді на актуальні питання. Добре зарекомендували себе практикуми та тренінги, залучення фахівців до роботи у творчих та динамічних групах з метою формування професійної компетентності психологів щодо роботи психологічної служби з населенням в умовах воєнного стану.

Так сформований досвід створення комфортного та безпечного середовища та проблемні аспекти роботи психологічної служби в умовах воєнного стану представлено та обговорено під час супервізійної онлайн-зустрічі «Виклики дистанційної роботи з дітьми та освітянами міста в умовах війни», що відбулася 17.05.2022року. Учасниками заходу розглянуто шляхи забезпечення психологічної стійкості учасників освітнього процесу,

які страждають від воєнної агресії, проблеми домашнього насильства, булінгу й дискримінації дітей, які виїхали до інших регіонів/країн, психологічні аспекти підготовки учнів 11-их класів до проходження національного мультипредметного тесту та здійснення професійного вибору. Забезпечено оптимальні умови обміну досвідом та задоволення професійних запитів працівників психологічної служби міста.

Педагогічні працівники та практичні психологи закладів освіти міста 01.06.2022 взяли участь у тренінгу «Психологія міжгрупової взаємодії (у історичному та територіальному вимірах) як алгоритм психосоціальної підтримки населення в умовах війни», проведеному Плеткою О.Т., кандидатом психологічних наук, старшим науковим співробітником лабораторії психології малих груп та міжгрупових відносин Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Учасниками тренінгового процесу опрацьовано теоретико-практичні аспекти кризової інтервенції та психологічної стабілізації в екстрених умовах.

Класних керівників закладів освіти та уповноважених осіб, що здійснюють невідкладні заходи реагування в разі виявлення фактів насильства по відношенню до учасників освітнього процесу, було залучено до обговорення актуальних питань запобігання та протидії проявам насильства в умовах дистанційного навчання у межах онлайн-тренінгу, що відбувся відповідно до плану роботи КУ «ЦПРПП» 04.11.2022 року. Учасниками заходу в інтерактивному форматі визначено сутнісні ознаки феномену насильства, види насильства та фактори, що сприяють його проявам. Розглянуто причини, прояви та наслідки дій по відношенню до людини, що спричиняють травмування, порушення психічного та фізичного здоров'я, наносять шкоду честі та гідності людини, призводять до емоційної невпевненості та нездатності захистити себе в несприятливих та травмуючих обставинах. Особливу увагу було приділено проблемі розпізнавання проявів і жертв насильства серед учасників освітнього процесу, що протікає в дистанційному форматі, та шляхам протидії насильницьким проявам та їх запобіганню.

Тож за підтримки працівників Центру, що послідовно працює в напрямку трансформації соціальної та професійної місії вчителя Нової української школи, освітянська спільнота міста позитивно налаштовується щодо інноваційних змін, послідовного спрямування педагогічного впливу на розкриття особистості в кожній дитині та визначення перспектив її розвитку, формування ключових освітніх компетентностей учнів як передумови досягнення життєвого успіху, до творчого самовияву в сьогоденні

національної освіти, що упевнено набуває європейських ознак, характеристик та вимірників її якості.